

МҮМКІНДІГІ МОЛ ӨМІР

Мүмкіндік жайында әңгіме қозғалса, көбіміз қиындықты еске аларымыз анық. Бірақ, барлығы өзіміздің ойымыздан бастау алары анық емес пе?! Осы тұрғыда, барлық жерден дос таба біліп, жақсы дүниелер ойлаған абзал:

Өз қалауың болса егер жан досың,

Түрлі сыйды күте білші, сен тосын.

Жақын адам көп болғаны қолдау ғой,

Әр адамда, болса, бір-бір, Ай-Досың!

Мен қара шаңырақ әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетінде білім алып жатырмын. Осында келгелі бізге өздерінің білімдерін аямай төгіп жатқан, ол біздің ұстаздар еді. Жүрегімізден ерекше орын алған сол тұлғалар жайында мен біраз әңгімеді өрбітпекпін. ҚазҰУ-дың физика-техникалық факультетінің теориялық және ядролық физика кафедрасының ұстаздары бұл орынның басын бастамақ. Неге десеңіз? Бізге әр семестр сайын осы кафедраның ұстаздары бір-бір сабақтан беріп келеді. Ол тұлғалардан біліммен қатар, біз бойға өнегені, тәрбиені, адамгершілік сынды қасиеттің бәрін аламыз десек артық айтқаным болмас. Себебі, алдыға қойған мақсат, аңсаған арманға барар жол осы ұстаздардың қолдауымен келді десем

қателескенім емес. Өткенге көз жүгіртіп, алдыға қарағанда осындай тұлғалардың маған тап болғанын үлкен мақтанышпен қазіргі таңда және келешекте айтып жүретін боламын. Бұл бізге берілген бақ деп білемін!

Бүгінгі күні ҚазҰУ еліміздің ғана емес, Орталық Азия аймағындағы халықаралық деңгейдегі білім беру ордасы болып отыр. Әлемдік білім жүйесінде де өз ұстанымы бар білім ордасы ретінде дамып келеді. Университет қабырғасында ғылыми ізденіске бағытталған жастардың ойлау қабілетін дамытуға, ақпарат пен білім алуына, студенттердің өзін кемелдендіруіне қажетті жағдай мен жеке қасиеттерін қалыптастыру үшін барлық жағдайлар жасалған. Сол себептен де болар Білім сапасын қамсыздандыру тәуелсіз Қазақстандық агенттігі жүргізген ЖОО-ның ұлттық рейтингінде жыл сайын әл-Фараби атындағы ҚазҰУ бірінші орынды иеленуде. Бұл университеттің ғылым саласындағы көшбасшы позициясын айқындайды.

Сапарғалиева Ақерке,
Кушмухамедова Асима, Аймуратов Ерлан

БІЛІМ ~ ӨМІР ШЫРАҒЫ

Түлектері бұл жылдың қандай мықты,

Қарсыласын біліммен әр кез жықты.

Ел мақтаған азамат боламыз деп,

Топ басына көрініп, бүгін шықты.

Дүниежүзілік тәжірибеде постдокторантура институты жоғары білікті ғылыми кадрларды даярлаудың тиімді нысандарының бірі, әрі ғылымның негізгі қозғалтқышы болып табылады. ҚазҰУ-дың жоғары халықаралық стандарттарға сәйкес келетін постдокторантура бағдарламасы ең алдымен ғылыми дәрежесі бар жас мамандардың кәсіби біліктілігін арттырып, олардың жүргізген дербес ғылыми зерттеулерін тәжірибелік-конструкторлық әзірлемелер аясында және жоғары рейтингілі ғылыми басымдарында жариялау арқылы өзектілігін арттыру мүмкіндігін береді.

Қазақстандағы постдокторантура бағдарламасын алғаш ашқан жоғары оқу орны ретінде ҚазҰУ талантты жас ғалымдарды қолдау үрдісін айқындап, университеттің индустриялық-инновациялық және білімге негізделген экономиканың орталығы ретінде қалыптасуының келесі кезеңін жүзеге асыруда.

Бұл жаңашылдық Қазақстан үшін қажетті ғылыми кадрларды даярлауға қатысты маңызды мәселелерді шешуге, жастарды «жылыстаудан» «тартуға» және «ғұламалардың айналымына» жұмылдыруға мүмкіндік береді. Бағдарлама, сондай-ақ, ҚазҰУ-дың ғылыми-зерттеу және инновациялық қызметіне тек қазақстандық қана емес, сонымен бірге бүкіл әлемнің ғалымдарын тартуға септігін тигізетін болады және де отандық ғылымның әлемдік ғылыми-білім беру кеңістігіне ары қарай интеграциялануына мүмкіндік береді.

Қазіргі таңда университет жоспарлы түрде алға жылжып, беделді әлемдік рейтингілердегі өз позицияларын нығайтуда, сондай-ақ заманауи ғылыми-инновациялық инфрақұрылымы бар ірі зияткерлік корпорация болып табылады.

Молдабаева Гүлбану Дарибайқызы, Курманғалиева Венера Оразхановна

ӨЗГЕГЕ ЕМЕС, ӨЗІҢЕ БОЛСЫҢ СЕНІМІ?!?

Көңілді болсын, күші үлкен серінің!

Өзгеге емес, өзіңе болсын сенімің!

Жақсы сөзбенен жаныңа шуақ шаша біл,

Жарқырап тұрсын, жүрекке гүлдей сезімің!

Мақаламды осы бір өлең шумақтарымен бастауды жөн көрдім. Жалпы, адам тұлға болып қалыптасуы үшін не нәрсе қажет? Мінекей, бұл маңызы бар сұрақ. Себебі, егер адам елін сүймесе, оны қадірлеп, қастер тұтпаса, онда ол қанша жерден тұлға болуға тырысса да, ол бола алмайды және оның өзгелер алдында қадірі де болмайды. Қазақ елі кең байтақ жерімен белгілі. Бірақ сол жерге аталарымыз білектің күшімен жеткенін есімізден шығармаған жөн.

Ал, бүгінгі таңдағы мәселе қайсы? Қазақ еліне, жеріне деген патриоттық сезімін қоя тұрғанда, тіпті, өз тілінде сөйлей алмайтын дәрежеге жетті. Бұның бәрі заман талабы дейміз бе? Жоқ, бұның бәрі сананың осы жаққа бұрылуында. Қазақ тілінде білмеу ұят емес, қазақ жерінде тұрып, орыс тілінде білмеу ұят, мінекей, осындай жағдайға келдік. Әрине, бұның бәрі қарынды аштыртады. Бірақ, амал не, көш жүре түзеледі демекші, ең алдымен, қандастарымыздың барлығына, елін, жерін, Отанын сүюді үйрете білсек, олардан нағыз патриот шығары анық. Бұған біздің қосар үлесіміз, өзіміздің қара шаңырақ Қазақ Ұлттық Университетіміздің студенттерін осы жолда, патриоттық сезімге тәрбиелеу, еліне, жеріне деген сүйіспеншілігін арттыру. Сөзімді қорыта келе, мына бір өлең жолдарымен аяқтағым келеді.

«Кең дүние, тосiңдi аш, мен келемін,

Алынбаған ақым бар сенде менiң.

Бұйрат құмдар - бұйығып шөлдегенiм,

Бура бұлттар - бусанып терлегенiм.»

Рахымбай Назерке, Тоқтарбай Сәкен

АБАЙ – ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҰЛЫ БАЛАСЫ

әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың әр факультетінде «Рухани жаңғыру» жобасы аясында «Абай – қазақ халқының ұлы баласы» атты тәрбиелік іс-шаралар өткізіліп тұрады. Ондағы мақсат Абай өмірін жастарға үлгі ете отырып, таныстыру, жастардың мақсатын нықтап, алға жетелеу. Бұл шараларда Абайдың ата-анасымен қарым-қатынасы, жанына шәкірттер топтастыруы, орыстың классикалық әдебиетінің әсері, Батыс жазушылары мен ойшылдарын оқып үйренуі ақынға арналған басқа еңбектерінің үлгісінде жазылған. Абайдың үш ақындық мектебі: тіл әдебиеті, Шығыс үлгісі, орыс, Батыс классикасының әсері тарата талданған. Мақалада зар-заман әдебиетінің өкілдері Шортанбай, Мурат, Әбубәкіржайында да айтылған. Оларға консервативті ақындар деп баға беруі сол кездегі идеологиялық тапагттардан туған. Абайдың шығыстық философия, тарихшы, ақындарды білуі, ақындық шеберлігі, аудармалары жайында қысқа, нақты ойлар айтқан. Қазақ тіліндегі басылымдарға жазған алғы сөздеріне қарағанда, Абайға «революциялық рухты» көбірек танған. Шығармашылығының әлеуметтік жақтарын талдау басым. Сонымен қатар абайтану саласындағы кемшіліктер де айтылып өтілді.

Осы тұрғыда Абайдың өміріне қысқаша шолужасап өтсек, Абай (Ибраһим) Құнанбаев

(1845-1904) – ақын, ағартушы, жазба қазақ әдебиетінің, қазақ әдеби тілінің негізін қалаушы, философ, композитор, аудармашы, саяси қайраткер, либералды көзқарасын исламға таяна отырып, орыс және еуропа мәдениетімен жақындасу арқылы қазақ мәдениетін жаңартуды көздеген реформатор. Абай ақындық шығармаларында қазақ халқының әлеуметтік, қоғамдық, моральдық мәселелерін арқау еткен.

Абайдың көркемдік, әлеуметтік гуманистік және дінге көзқарастары терең білінген еңбегі - қара сөздері. Абайдың қара сөздері (Ғақлия) - ұлы ақынның сөз өнеріндегі көркемдік қуатын, философиядағы даналық дүниетанымын даралап көрсететін классикалық стильде жазылған прозалық шығармасы. Жалпы саны қырық бес бөлек шығармадан тұратын Абайдың қара сөздері тақырыбы жағынан бір бағытта жазылмаған, әр алуан. Оның алты-жеті үлгісі қысқа болса, қайсыбіреуі мазмұн, тақырып жағынан өзгешелеу, ауқымды болып келеді. Абай өзінің қара сөздерінде шығарманың ажарына ғана назар аударып қоймай, оның тереңдігіне, логикалық мәніне зор салған.

Кушекбаева Айнұр Жетируовна,
Бөлегенова Сымбат Алихановна

ЕЛ ЖАСТАРЫ – БІР ЕЛДІҢ БОЛАШАҒЫ

Қазіргі айтылар ой, жас жеткіншектің арманы, мақсатына байланысты. Жастар, қазіргі таңда қайда барады, қандай мақсат қойғаны дұрыс? Осы сұраққа қолымыздан келгенше жауап беріп көрейік. «Бұрынғы заманнан бері қазақ атамыз «Білекті бірді, білімді мыңды жығады» деген сөз қалдырған. Қазақтың бұл мақаланың өзі бүгінгі күні айрықша мәнге ие болып отыр. Бұл заман білекке емес, білімге сенетін заман. Заманауи әлемде елдің қуаты, ең алдымен, білім мен ғылымда болатын уақытқа келдік. Сол білімді қажетке, тұрмыс игілігіне жара-та білуімізбен ғана бағаланады. Инемен құдық қазғандай, қиын күрделі, орасан қажыр қайрат пен ерік — жігерді талап ететін білімсіз өмір тұл», — деп атап өтті Елбасы.

Арманым үлкен не шағын,

Жастық шақ болар от, жалын!

ҚазҰУ-да оқу керемет

Мақсаты бұл бір Айшаның!

«Жастар-болашаққа апаратын алтын көпір», - дейді дана халқымыз. Әрбір өскелең ұрпақ жеке қабілетіне және кәсіби біліміне сай қоғамымызда өз орнын табуы қажет. Біздің әлеуметтік-экономикалық даму жолындағы қарқындымыз, жастардың қоғамдық – саяси өмірдегі ұстанымына олардың ертеңгі күнге деген сенімі мен белсенділігіне тікелей байланысты. Ендігі кезекте тәрбие мазмұны мен жастарды тәрбиелеу ісі олардың дүниетанымын қалыптастыру және ақпараттық-саяси мәдениетін көтеруге баса көңіл аударуға тиіспіз.

Әрбір қазақ жастары өздерін ұлтжандымын деп ұғынып, өз бойларында ұлттық намысын жоғары қою керек. Еліміздің бейбітшілік аспанында қазақ жастары тәуелсіз елдің айқын мақсаттарымен жігерленіп, тек қана алға ұмтылуға жұмыс жасаймыз. Ел сенімін, үмітін ақтау-жастардың қолында.

Башар Нұртөре Ерланұлы, Саутбеков Сейл Сейтемович

БІЗ БІРГЕМІЗ ӘРҚАШАН

Елде орын алып жатқан соңғы өзгерістер кімді де болмасын елең еткізгені анық. Дегенмен де, барлығының уақытша екендігін ұмытпаған жөн. Осы тұста әр істің қайыры бар демекші, әрбіріміз үйде отырып пайдалы ақпарат пен онлайн білімге ден қойып, өз біліміміздің арттыруға таптырмас мүмкіндік деп ойлаймын. Осы тұста, өзге оқу орындары секілді біздің қара шаңырақта қашықтан оқуды қабылдады.

Елімнің ертеңгі бар үміттері,

Әр уақытта жақсыдан үміттенді.

«Біргеміз» деп, әрқашан жар салатын

Қазағымның сұлу қыз бен жігіттері!

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дің кәсіпқойлар командасы оқытушыларға көмектесу үшін бірден екі жаппай ашық онлайн курсы (ЖАОК) бастады: «Қашықтан оқыту!» және оның орыс тіліндегі аналогы «Обучай дистанционно!». Курстар қашықтықтан оқыту технологияларын түсінуге көмектеседі. ЖАОК әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің оқытушыларына арналған, бірақ біздің ұсыныстарымыз Қазақстанның басқа университеттеріндегі әріптестерімізге көмектессе, біз қуанышты боламыз. Біз MOODLE қашықтықтан оқыту жүйесін қалай қолдану керектігін және оқытушыға Univer жүйесінде қашықтықтан жұмыс істеуге қандай мүмкіндіктер бар екенін оңай түсіндіруге тырысамыз.

Біз сізге қашықтықтан оқыту технологияларын қолданылған оқу үдерісінде ZOOM, Microsoft Teams, Youtube Streaming және басқа сыртқы ресурстарды пайдалануды үйретеміз.

Біз дәріс, семинар, практикалық және зертханалық форматтарды ұсынамыз. Біз ағымдағы және қорытынды бақылау түрлерін жасаудамыз. Курс үнемі жаңартылып отырады.

Жұмаділлә Аида Оразханқызы, Имамбеков Онласын